

POMEN BRANJA

Zaradi ujme posegajo po vedrejših vsebinah

Če so otroci v stiski, iščejo uteho tudi v branju knjig. Še zlasti tisti, ki so jim knjige že tako in tako blizu. Kaj opažajo v šolskih knjižnicah in nasploh v šolah, so nam razkrile knjižničarke in šolske svetovalne delavke na osnovnih šolah v Gornjem Gradu, na Prevaljah in v Črni na Koroškem, ki so bili med najbolj prizadetimi občinami v letošnji vodni ujmi.

Mojca Marot

»Ob knjigah lahko otroci odpotujejo v svoj domišljijijski svet, se razvedrijo in pozabijo na stiske in težave. Dobra knjiga jim brez dvoma pomeni sprostitev in zabavo. Leposlovne knjige imajo pogosto tudi čustveno močno obarvano vsebino, ki naredi branje privlačnejše, ima pa pomembno vlogo tudi pri prepoznavanju in predelovanju lastnih čustev,« pravi Tanja Mermal, šolska svetovalna delavka na OŠ Frana Kocbeka v Gornjem Gradu. Da branje sprošča, misli se usmerijo v prebrano, otroci pa se na tak način lahko prestavijo v literarni svet in vsaj za nekaj časa odmislijo realnost, se strinja tudi Tea Rotovnik z OŠ Črna na Koroškem. Prikimava ji tudi šolska knjižničarka **Mojca Pungartnik** z OŠ Franja Goloba na Prevaljah. »V stresnih situacijah branje knjig zagotovo pomaga in je tudi razbremenilno, saj pomeni pobeg od vsakdanjih skrbi in rutine,« pravi Pungartnikova.

V knjigah iščejo pozitivnost

Knjige so v vseh situacijah najboljše prijateljice, saj nas učijo, tolažijo in spodbujajo. »Branje je zanimivo potovanje, saj nas pravljici in drugi knjižni junaki vedno nekam odnesejo, otroci z njimi potujejo v bližnje in daljne dežele, spoznavajo domače in tuje kraje, ljudi in njihove zgodbe, se življajo vanje in tako postanejo bogatejši za marsikatero spoznanje,« pojasnjuje Pungartnikova. Sicer pa si učenci izposojajo vse od leposlovja do poučnih knjig, iščejo jih tako za domače branje kot bralno značko, za prosti čas in zabavo. »Najmlajši najraje posegajo po knjigah *Mišek Tip*, zbirkah *Anica*, *Čudežna bolha Megi*, *Pravljicne vile*, *Brina Brihta*, *Grozni Gašper*, *Mala čaravnica Lili*. Zelo so navdušeni tudi nad raznimi stripi. Učenci druge triade posegajo tudi po pustolovskih in fantazijskih knjigah iz zbirke *Pet prijateljev*, *Novohlačniki*, *Deček Brin*, *Magična šola živali*, učenci zadnje triade pa iščejo tudi knjige z najstniško in problemsko tematiko,« razloži **Mija Pilko**, šolska knjižničarka na OŠ Gornji Grad.

»Za nami je veliko resnih in žalostnih trenutkov, zato se izogibam otožni literaturi. Opažam, da tudi učenci raje posegajo po bolj pozitivno naravnanih literarnih delih. In se tudi pohvalijo, če se ob branju nasmejejo. Žal pa zadnja leta, zlasti za zadnjo triado, izide malo del z neko optimistično vsebino,« pojasni **Tea Rotovnik** z OŠ Črna na Koroškem. »Na Prevaljah si učenci knjige izbirajo po lastnih željah, pa tudi s pomočjo priporočilnih bralnih seznamov, ki jih kot šolska knjižničarka sestavim glede na knjižnično zbirko oziroma razpoložljivost posameznih knjig. Pri tem vselej pazim, da so ti seznamec po literarnih žanrih in vsebini dovolj raznoliki, da omogočajo pestro izbiro,« pove Pungartnikova.

Bilo jih je strah, a so bili tudi pogumni

Sicer se v omenjenih šolah ne da izogniti pogovorom o nedavni ujmi, ki so jo do-

živeli. »Pri nekaterih učencih opažamo nekoliko večjo nezbranost, ki bi jo lahko povezali tudi s to nesrečo, v kateri so bili mnogi tudi sami prizadeti. Čeprav večina tega ne kaže navzven, vemo, da preživljajo stiske. Zato jim namenimo posebno pozornost in nudimo priložnost, da o svojih občutjih spregovorijo. Res pa smo težave z zbranostjo opažali že prejšnja leta in ni nujno, da je to posledica ujme,« pravijo v Gornjem Gradu. Da se učenci želijo pogovarjati o poplavih, opažajo v Črni na Koroškem. »Pripovedujejo o tem, kako strah jih je bilo, a so ob enem morali ostati pogumni. Skrbelo jih je za varnost, starše, sorojence ter sorodnike, s katerimi niso imeli stika. Ena od učenek je pripovedovala, kako jih je skrbelo za dedka, ki je živel sam, in se do njega niso mogli prebiti. Ko so se in so se prepričali, da je z njim vse v redu, pa so bili izjemno veseli,« eno od zgodb deli z nami Rotovnikova. Dodaja, da se mnogi bojijo, da bi se poplave ponovile.

Da so v šolskih klopih prisotne različne stiske, opaža tudi **Urška Petrič**, šolska svetovalna delavka na OŠ Prevalje. »Najpogosteje so te povezane z medsebojnimi odnosi, ocenjevanjem in koncentracijo in niso posledica naravne nesreče,« pravi. Na OŠ Prevalje so v prvih dneh septembra opravili tudi številne razbremenilne pogovore z učenci in izvedli nekaj delavnic za krepitev psihosocialne kondicije otrok in mladostnikov. »Se bodo pa učenci v Mežiški dolini med jesenskimi počitnicami udeležili letovanja, poimenovali smo ga Jesenovanje, ki ga organizirajo občina Prevalje, Zveza prijateljev mladine in Rotary club, s čimer bodo mnogim pričarali nasmeh na obraz,« pojasni Petričeva.

Letošnji prvošolčki OŠ Gornji Grad so se razveselili darilne slikanice Hiša selivka Marka Kravosa, ki jim jo je podarilo društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS. OŠ Gornji Grad

ture so namreč za marsikateri kulturni dogodek prikrajšani. Maja prihodnje leto bodo v goste povabili priljubljeno mladinsko pisateljico Deso Muck, na razredni stopnji pa bi si želeli поблиže spoznati tudi Natašo Konc Lorenzutti, ki mlade pogosto nagovarja s svojimi literarno-poučnimi deli.

Precej smo oddaljeni od večjih mest, kjer se odvijajo zanimive in poučne dejavnosti, zato so ekskurzije povezane tudi s precejšnjimi finančnimi stroški.

Mija Pilko
šolska knjižničarka
na OŠ Gornji Grad

Tudi učenci iz Gornjega Grada bi se z veseljem odzvali povabilu na ekskurzijo v Ljubljano ali kam drugam. »Tudi mi smo precej oddaljeni od večjih mest, kjer se odvijajo zanimive in poučne dejavnosti, zato so ekskurzije povezane tudi s precejšnjimi finančnimi stroški,« priznava Pilko. Bili pa bi zelo veseli obiska Dese Muck, Anje Štefan, Boštjana Gorenca - Pižame, Lile Prap, Uroša Hrovata, Žige X Gombača, Tadeja Goloba in drugih, prav zdaj pa se dogovarjajo za obisk Primoža Suhodolčana. Tudi v Črno vsako leto povabijo v goste kakšnega avtorja ali avtorico. V tem šolskem letu bo to morda ilustrator Ivan Mitrevski. Bi pa tudi Črnjani z veseljem šli na kakšen izlet, da bi spoznali tudi kakšne nove prijatelje. x

Za nami je veliko resnih in žalostnih trenutkov, zato se izogibam otožni literaturi. Opažam, da tudi učenci raje posegajo po bolj pozitivno naravnanih literarnih delih. In se tudi pohvalijo, če se ob branju nasmejejo. Žal pa zadnja leta, zlasti za zadnjo triado, izide malo del z neko optimistično vsebino.

Tea Rotovnik
knjižničarka na
OŠ Črna na Koroškem

Branje poskušajo približati na različne načine

Na vseh treh šolah berejo tudi za bralno značko in na tak način spodbujajo mlade k branju. Ne le v šoli, temveč tudi v prostem času. »Z dnevom zlatih knjig v septembru na naši šoli uradno odpremo sezono branja za bralno značko, prvošolčkom pa podelimo darovane slikanice. Poseben poudarek namenjamo tudi mesečnemu projektu Beremo skupaj, v okviru katerega vsi strokovni delavci pri učnih urah spodbujamo učence k branju, tako skupnemu kot individualnemu. Tudi na naši šoli namreč opažamo, da številnim učencem branje ni v veselje in da doma zelo malo ali skoraj nič ne berejo, zato jim poskušamo branje približati na različne načine,« razloži šolska knjižničarka na OŠ Gornji Grad Mija Pilko.

OŠ Franja Goloba Prevalje je tako in tako zibelka bralne značke, sodelujejo pa tudi pri drugih bralno spodbujevalnih projektih, ki so ključni za razvoj bralnih veščin oziroma bralne pismenosti pri mladih nasploh. Bi se pa Prevaljčani z veseljem udeležili tudi kakšne ekskurzije v Ljubljano. Že zaradi oddaljenosti in slabe prometne infrastruk-

DNEVNIK
GAZELA
2023

Regijski zmagovalci in finalisti v izboru

CENTERNORMA d.o.o.

IMP PUMPS d.o.o.

METALIA d.o.o.

RIKO EKOS d.o.o.

SAX KONSTRUKCIJE d.o.o.

ŠKERJANC d.o.o.

Spremljajte prenos slavnostne razglasitve **Slovenske gizele 2023** iz Cankarjevega doma, 25. oktobra 2023 ob 18.30 uri **V ŽIVO**

Spodbujamo rast.

POKROVITELJI PROJEKTA

triglav **HYUNDAI** **MOL** **SDD Banka** **BUTAN PLIN** **Panna**

ČASTNA POKROVITELJA

SPIRIT SLOVENIJA **REPUBLICA SLOVENIJA** **MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT**

PARTNERJI PROJEKTA

Telekom Slovenije **mediade** **dun & bradstreet**

DNEVNIK SPREMLJAJTE GAZELE NA www.dnevnik.si/gazela
 <https://www.facebook.com/izbor.gazela>
 <https://www.linkedin.com/company/gazela>